

6 - 10 aprilie 2020

ACTUALITATEA EUROPEANĂ

I.	<u>RAPORT AL COMISIEI.....</u>	<u>P 2-4</u>
II.	<u>ȘTIRI - REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA.....</u>	<u>P 4-18</u>

RAPORT AL COMISIEI

1. Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind punerea în aplicare a Deciziei(UE) 2016/344 privind instituirea unei platforme europene pentru intensificarea cooperării în materie de combatere a muncii nedeclarate-COM(2020) 129 final din 02.04.2020

Munca nedeclarată, înțeleasă ca orice activitate remunerată, care este legală în ceea ce privește natura ei, dar nu este declarată autorităților publice, poate lua diverse forme, de la o absență totală a documentației până la subraportarea orelor, salarii în plic și activități independente fictive. Munca nedeclarată expune lucrătorii la un număr mare de riscuri, subminează finanțele publice și coeziunea socială mai largă. Pe o piață a forței de muncă aflată în schimbare rapidă și din ce în ce mai mobilă, aceasta accentuează dumpingul social și denaturează concurența loială în statele membre și între acestea. În medie, se estimează că munca nedeclarată reprezintă aproximativ 14,3 % din valoarea adăugată brută (VAB) în sectorul privat din UE, cu variații considerabile între statele membre. De asemenea, un sondaj Eurobarometru recent arată că aproximativ unul din 10 europeni (10 %) a raportat că, în ultimul an, a achiziționat bunuri sau servicii despre care crede că au făcut obiectul muncii nedeclarate. 3 % afirmă că ei înșiși au desfășurat activități nedeclarate în ultimele 12 luni, deși o treime dintre europeni cunosc pe cineva care a desfășurat astfel de activități.

Combaterea muncii nedeclarate necesită o abordare cuprinzătoare, care combină politicile din diverse domenii (cum ar fi legislația muncii, securitatea socială, impozitele) și punerea lor în aplicare atât prin măsuri de descurajare (de exemplu, inspecții și sancțiuni), cât și prin măsuri de prevenire (cum ar fi o mai bună informare).

Platforma europeană de combatere a muncii nedeclarate a fost lansată în 2016 pentru a intensifica cooperarea între statele membre în materie de combatere a muncii nedeclarate și a reunit autoritățile de aplicare a legii și partenerii sociali din statele membre într-o rețea unică, cu scopul ca aceștia să învețe unii de la alții și să acționeze împreună, contribuind la o piață europeană a forței de muncă mai echitabilă. În acest sens, platforma a contribuit, de asemenea, la realizarea Pilonului european al drepturilor sociale.

În domeniul mobilității forței de muncă, o evoluție recentă importantă a fost instituirea în 2019 a Autorității Europene a Muncii (ELA), care va asigura o punere în aplicare echitabilă, simplă și eficace a normelor UE privind mobilitatea forței de muncă.

Autoritatea Europeană a Muncii va stabili priorități și va formula propuneri privind modalitățile de abordare pe termen lung a provocărilor evidențiate mai sus. Se poate prevedea faptul că platforma, ca grup de lucru permanent al ELA, se va axa pe sarcina sa principală de a combate munca nedeclarată, în timp ce anumite sarcini mai orizontale, cum ar fi sprijinul pentru cooperarea transfrontalieră operațională, consolidarea capacității organismelor de aplicare a legii și dezvoltarea de instrumente la nivelul UE, pot fi abordate într-un mod mai coerent prin activități mai ample ale ELA. Platforma va beneficia de o structură operațională cuprinzătoare în cadrul ELA și de expertiză din partea personalului specializat în diferite domenii. Datorită sinergiilor cu alte activități ale ELA și a unui mandat ferm de combatere a muncii nedeclarate, activitățile desfășurate de platformă pot fi sporite, îmbunătățite, direcționate și planificate pe termen mai lung.

Participarea ELA în cadrul campaniei platformei privind avantajele muncii declarate din 2020 este un bun exemplu pentru existența sinergiilor și pentru alinierea inițiativelor la nivelul UE în vederea sprijinirii echității pe piața europeană a forței de muncă. Instituirea ELA va oferi un impuls sporit pentru combaterea mai eficace a muncii nedeclarate și pentru transformarea acesteia în muncă declarată, contribuind la crearea unor condiții de muncă echitabile, a unei concurențe loiale și a unei mobilități echitabile în beneficiul lucrătorilor, al economiei și al societății în ansamblu.

Prezentul raport privind punerea în aplicare și valoarea adăugată a Deciziei (UE) 2016/344 analizează progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a acesteia, în urma raportului bienal al platformei adoptat în 2018. În conformitate cu articolul 12 din decizie, raportul evaluează măsura în care platforma a contribuit la realizarea obiectivelor și a abordat prioritățile stabilite în programele sale de activitate. Raportul integrează rezultatele unui sondaj specific realizat în rândul membrilor platformei în 2019, precum și monitorizarea continuă a activităților platformei.

Platforma europeană de combatere a muncii nedeclarate, pe scurt

Platforma europeană de combatere a muncii nedeclarate (denumită în continuare „platforma”) a fost instituită în 2016 pentru a intensifica cooperarea între statele membre, ca răspuns la Rezoluția Consiliului din 2003 și la Comunicarea Comisiei din 2007 privind combaterea muncii nedeclarate.

Obiectivul său este să contribuie la acțiuni mai eficace la nivelul UE și la nivel național prin a) consolidarea cooperării între autoritățile relevante ale statelor membre și alți actori implicați, b) îmbunătățirea capacității diferitelor autorități relevante și a diferiților actori din statele membre pentru a aborda aspectele transfrontaliere ale muncii nedeclarate, și c) sensibilizarea opiniei publice cu privire la chestiunile legate de munca nedeclarată și încurajarea statelor membre pentru a-și intensifica eforturile (articolul 4, „Obiective”). Aceste obiective ar trebui realizate prin a) schimbul de bune practici și de informații; b) dezvoltarea expertizei și analiză; c) încurajarea și facilitarea abordărilor inovatoare pentru a asigura desfășurarea în mod eficace și eficient a cooperării și a experiențelor de evaluare la nivel transfrontalier; d) contribuția la o înțelegere transsectorială a aspectelor legate de munca nedeclarată (articolul 5, „Misiune”).

Platforma reunește peste 50 de părți interesate. Membrii sunt reprezentanți la nivel înalt din ministere și din cadrul autorităților de aplicare a legii (inspectorate de muncă, autorități fiscale și autorități din domeniul asigurărilor sociale), precum și din rândul partenerilor sociali la nivel intersectorial. Aceștia acționează ca un punct de contact unic, stabilind legături cu părțile interesate implicate la nivel național și diseminând rezultatele învățării. Observatorii includ 14 organizații ale partenerilor sociali din sectoare-cheie, precum și Eurofound, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă și Organizația Internațională a Muncii, Norvegia și Islanda, în calitate de membri ai Spațiului Economic European. Biroul, format dintr-un președinte din partea Comisiei și doi copreședinți aleși dintre reprezentanții la nivel înalt, conduce activitatea platformei și oferă o direcție strategică, cu sprijinul secretariatului, localizat în cadrul Comisiei. Adunarea plenară a platformei se întrunește de două ori pe an.

Platforma este sprijinită de un buget anual de 1,35 milioane EUR în cadrul Programului UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI). În plus, în urma unor cereri de

propuneri pentru o sumă de 1,67 milioane EUR, au fost sprijinite (prin intermediul EaSI) cinci proiecte de cooperare transfrontalieră privind combaterea muncii nedeclarate, contribuind la obiectivele platformei.

ȘTIRI - REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA

1. Instrumentul UE dedicat sprijinului de urgență pentru sectorul sănătății: Comisia mobilizează 3 mld EUR

Comisia dorește să sprijine în mod direct sistemele de sănătate din statele membre ale UE, în lupta lor împotriva pandemiei de coronavirus, printr-o serie de măsuri ce pot fi adoptate cel mai bine la nivelul UE. În acest scop și pe baza principiului solidarității, Comisia va completa în mod rapid, flexibil și direct eforturile depuse în prezent la nivel național. Mai concret, ca un prim pas, Comisia a elaborat o evaluare inițială a nevoilor și va colabora cu statele membre pentru detalierea necesităților acestora și stabilirea unei liste de priorități.

Pentru finanțarea acestei acțiuni, Comisia mobilizează 3 mld EUR din bugetul UE, din care 2,7 mld EUR vor fi acordate prin intermediul Instrumentului dedicat sprijinului de urgență și 300 mil EUR prin intermediul capacității de echipamente medicale rescEU. Vor fi posibile contribuții suplimentare din partea statelor membre, precum și a persoanelor fizice și a fundațiilor și chiar prin intermediul finanțării participative. Astfel, Comisia va fi în măsură:

- să achiziționeze direct sprijin de urgență în numele statelor membre și să distribuie echipamente medicale, cum ar fi măștile și dispozitivele de protecție respiratorie;
- să sprijine financiar și să coordoneze nevoile urgente, cum ar fi transportul de echipamente medicale și de pacienți în regiunile transfrontaliere;
- să sprijine construirea de spitale de campanie mobile.

Pentru valorificarea creșterilor de eficiență și generarea economiilor de scară, ori de câte ori este posibil, Comisia va efectua achiziții directe, în numele statelor membre și va concentra sprijinul în zonele unde este nevoie de acesta.

Pe termen mediu și lung și grație acestor instrumente, UE va fi în măsură să sprijine capacitățile de testare ale statelor sale membre, precum și orice cercetare medicală relevantă. În acest mod, Comisia va oferi un răspuns din partea UE în contextul crizei sanitare, până la terminarea acesteia.

Acțiunile concrete vor depinde de nevoile țărilor UE. De exemplu, Comisia va depune eforturi pentru:

- sprijinirea importurilor, transportului și distribuției de echipamente de protecție, concentrându-se asupra regiunilor cel mai grav afectate;
- sprijinirea transportului pacienților către spitale transfrontaliere ce pot oferi o capacitate disponibilă;
- stimularea dezvoltării rapide de medicamente și de metode de testare.

Comisia a prezentat și un proiect de buget rectificativ, o propunere de reorganizare a unei părți a cheltuielilor UE pentru acest an, în conformitate cu cele mai recente priorități, pentru a asigura:

- 300 mil EUR pentru capacitatea de echipamente medicale rescEU, ceea ce va contribui la procurarea și distribuirea de materiale medicale suplimentare în întreaga UE. Finanțarea se va adăuga la cele 80 mil EUR deja alocate luna trecută;
- mobilizarea directă a 2,7 mld EUR către Instrumentul Uniunii Europene dedicat sprijinului de urgență, al cărui obiectiv general constă în completarea celorlalte instrumente ale UE, în cazurile în care acestea nu pot acționa singure, răspunzând direct situațiilor de criză din întreaga UE, cu posibilitatea de modificare a acestui instrument, astfel încât să poată fi utilizat în contextul pandemiei de coronavirus.

Având în vedere evoluția rapidă a crizei sanitare în întreaga Uniune, nu poate exista o alocare prestabilită pentru fiecare stat membru. Echipa care gestionează inițiativa va monitoriza evoluțiile în curs și va răspunde în funcție de gravitatea relativă a crizei în diferitele state membre, precum și în funcție de măsurile și instrumentele deja existente. Comisia a început deja să colaboreze cu autoritățile sanitare naționale din statele membre, pentru cartografierea necesităților cele mai stringente ale țărilor UE și pentru a fi în măsură să direcționeze finanțarea acolo unde este nevoie. Această evaluare preliminară va servi la identificarea primelor demersuri ce trebuie întreprinse și a deciziilor ce trebuie adoptate. De asemenea, vor fi luate în considerare și consultările suplimentare cu statele membre și cererile specifice din partea acestora.

Printre măsurile luate până în prezent se numără, în special, deblocarea de investiții în valoare de 37 mld EUR din fondurile de coeziune ale UE, pentru a le permite statelor membre să cumpere echipamente medicale, să plătească medicii și să ajute întreprinderile mici și mijlocii să își plătească în continuare personalul; crearea primei capacități rescEU de echipamente medicale și finanțarea repatrierii resortisanților UE blocați în întreaga lume. Până în prezent, mecanismul de protecție civilă al Uniunii a facilitat repatrierea a 10 017 cetățeni ai UE către Europa, cu 47 de zboruri. Cu toate acestea, amploarea și gravitatea provocării necesită un răspuns coordonat și mai solid, orientat direct către sistemele de sănătate, care se bazează pe solidaritate și care consolidează cooperarea dintre statele membre ale UE.

Capacitatea medicală rescEU va fi găzduită de unul sau mai multe state membre. Statul-gazdă va fi responsabil cu achiziționarea echipamentelor. Comisia va finanța 100% din capacitatea medicală. Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență va gestiona distribuția echipamentelor, pentru a se asigura că acestea ajung acolo unde este cea mai mare nevoie de ele. Bugetul UE inițial al capacității este de 80 mil EUR, din care 70 mil EUR fac obiectul aprobării de către autoritățile bugetare.

Capacitățile rescEU sunt disponibile în primul rând pentru completarea capacităților naționale ale tuturor țărilor care fac parte din mecanismul de protecție civilă al Uniunii (UCPM): toate statele membre ale UE, Regatul Unit în perioada de tranziție și șase state participante (Islanda, Norvegia, Serbia, Macedonia de Nord, Muntenegru și Turcia). În cazul în care capacitățile naționale, inclusiv cele angajate în prealabil în Rezerva europeană de protecție civilă din cadrul mecanismului, nu sunt suficiente pentru asigurarea unui răspuns eficace la o situație de urgență, capacitățile rescEU pot fi activate ca o soluție de ultimă instanță și ca rezervă strategică la nivel european.

Alte țări pot de asemenea, în principiu, să solicite sprijin din partea mecanismului de protecție civilă al UE. Dacă nu se oferă asistență în mod spontan sau prin intermediul

mecanismului de protecție civilă al Uniunii, capacitățile rescEU, cum ar fi noua rezervă creată, pot fi utilizate în țări terțe, dar numai în cazul unei situații de urgență cu un impact major asupra statelor membre sau a cetățenilor UE. Cu toate acestea, având în vedere cererea actuală mare de capacități medicale din cadrul mecanismului de protecție civilă al Uniunii din partea țărilor care participă la mecanism, este puțin probabil ca, în această etapă, capacitatea rescEU să poată fi utilizată pentru operațiuni de răspuns în țări care nu participă la mecanism.

2. Comisia oferă orientări privind condițiile în care se va permite cooperarea limitată între întreprinderi, în special în ceea ce privește medicamentele esențiale folosite în spitale pe durata epidemiei de coronavirus

Comisia Europeană a publicat astăzi Comunicarea privind un cadru temporar, prin care a oferit orientări în materie de legislație antitrust întreprinderilor care cooperează ca răspuns la situațiile de urgență legate de actuala epidemie de coronavirus. În acest context, Comisia emite și o „scrisoare de conformitate” privind un proiect specific de cooperare ce vizează evitarea situațiilor de penurie de medicamente esențiale folosite în spitale.

Vicepreședintele executiv Margrethe Vestager, responsabil cu politica în domeniul concurenței, a declarat: *„Trebuie să ne asigurăm că spitalele dispun de suficiente medicamente esențiale pentru tratarea pacienților cu coronavirus. Pentru a evita riscul unei penurii de produse și servicii esențiale și rare din cauza creșterii fără precedent a cererii în contextul pandemiei, este necesar ca întreprinderile să coopereze și ca această cooperare să se realizeze cu respectarea normelor europene în materie de concurență. Prin urmare, pentru asigurarea aprovizionării, vom pune de urgență la dispoziția întreprinderilor orientări și asigurări suficiente, astfel încât să facilităm inițiativele de cooperare ce stimulează fabricarea de produse cu o cerere ridicată. Cadrul temporar adoptat astăzi explică firmelor când și cum pot obține orientări sau asigurări scrise în conformitate cu normele noastre în materie de concurență.”*

Epidemia de coronavirus a dus la apariția unui șoc general la nivelul ofertei, ca urmare a perturbării lanțurilor de aprovizionare și, a unei creșteri bruște a cererii pentru anumite produse și servicii, în special în sectorul medical. Aceste circumstanțe riscă să genereze o penurie de produse medicale esențiale, situație ce s-ar putea agrava odată cu evoluția pandemiei. Este vorba, în special, de medicamentele și echipamentele medicale ce sunt utilizate pentru tratarea pacienților cu coronavirus. Urgențele în materie de aprovizionare provocate de epidemia de coronavirus pot apărea și în ceea ce privește alte bunuri și servicii esențiale, din alte sectoare decât cel medical. Pentru ameliorarea în timp util a acestor șocuri cu caracter excepțional și evitarea penuriei, este posibil ca întreprinderile să fie nevoite să se coordoneze rapid, astfel încât să poată depăși sau, cel puțin, atenua efectele crizei, în beneficiul final al cetățenilor. Acest lucru ar putea să necesite, la rândul său, reorientarea sau intensificarea producției în cel mai eficient mod posibil. De exemplu, este posibil ca întreprinderile să fie nevoite să se coordoneze în ceea ce privește producția, gestionarea stocurilor și, eventual, distribuția de medicamente, astfel încât nu toate întreprinderile să se concentreze pe unul sau mai multe medicamente, neglijându-se alte medicamente care ar rămâne sub nivelul optim de producție. O astfel de coordonare ar fi contrară normelor antitrust în condiții normale. În contextul unei pandemii precum cea de coronavirus, o astfel de coordonare poate însă aduce beneficii importante cetățenilor.

Cadrul temporar oferă orientări în materie de legislație antitrust societăților ce doresc să coopereze temporar și să își coordoneze activitățile, pentru a-și intensifica producția în cel mai eficient mod și pentru a optimiza aprovizionarea, în special, cu medicamentele de care spitalele au nevoie urgentă.

Întreprinderile au responsabilitatea de a-și evalua singure legalitatea acordurilor încheiate și a practicilor aplicate. Cu toate acestea, având în vedere situația excepțională, Comisia a inițiat un dialog cu întreprinderile și cu asociațiile profesionale, pentru a le ajuta să își evalueze legalitatea planurilor de cooperare și a institui garanții adecvate împotriva efectelor anticoncurențiale pe termen mai lung. În majoritatea situațiilor, sunt suficiente îndrumările orale pe care Comisia le-a oferit întreprinderilor în ultimele săptămâni. Cu toate acestea, Comisia este pregătită, de asemenea, să ofere în mod excepțional întreprinderilor asigurări în scris (prin scrisori de conformitate), în ceea ce privește proiecte specifice de cooperare ce trebuie puse în aplicare rapid, pentru combaterea în mod eficace a epidemiei de coronavirus, în special în cazul în care persistă incertitudini cu privire la compatibilitatea acestor inițiative cu legislația UE în materie de concurență.

De asemenea, Comisia recurge pentru prima dată la procedura prevăzută în comunicare, adresând o scrisoare de conformitate asociației Medicines for Europe, fosta European Generics Medicines Association, ce vizează un proiect specific de cooperare, pe bază voluntară, între producătorii de medicamente – atât membri, cât și nemembri ai asociației – menit să abordeze problema riscului de a ne confrunța cu o penurie de medicamente esențiale folosite în spitale pentru tratarea pacienților cu coronavirus. Societățile farmaceutice generice produc cea mai mare parte a medicamentelor esențiale de care este în prezent nevoie în spitale, de urgență și în cantități mari, pentru a evita penuria. În circumstanțele actuale, această cooperare temporară pare, într-adevăr, justificabilă în temeiul legislației antitrust a UE, având în vedere obiectivul său și garanțiile instituite pentru a se evita preocupările legate de nerespectarea legislației în materie de concurență și atât timp cât cooperarea se desfășoară în limitele comunicate Comisiei.

În același timp, Comisia subliniază că, în aceste circumstanțe excepționale, este mai important ca oricând ca întreprinderile și consumatorii să beneficieze de protecție în temeiul legislației în materie de concurență. Prin urmare, va continua să monitorizeze îndeaproape și în mod activ evoluțiile relevante ale pieței, pentru detectarea întreprinderilor ce profită de situația actuală, pentru a încălca legislația antitrust a UE, fie prin acorduri anticoncurențiale, fie abuzând de poziția lor dominantă.

3. Comisia acordă o scutire de taxe vamale și de TVA pentru importurile de echipamente medicale din țări din afara UE

Comisia a decis să aprobe cererile primite din partea statelor membre și a Regatului Unit care solicitau scutirea temporară de la plata taxelor vamale și a TVA, la importurile de dispozitive medicale și de echipamente de protecție din țări terțe, pentru a contribui la combaterea coronavirusului. Această măsură va facilita, din punct de vedere financiar, accesul la echipamente medicale de care medicii, asistenții medicali și pacienții au atât de multă nevoie. Măsura include măștile și echipamentele de protecție, precum și kiturile de testare, ventilatoarele și alte echipamente medicale și se va aplica pentru o perioadă de șase luni, cu posibilitatea de prelungire.

Paolo Gentiloni, comisarul pentru economie, a spus: „În această situație de urgență este vital ca echipamentele și dispozitivele medicale să ajungă rapid acolo unde este nevoie de

ele. Prin scutirea de la plata taxelor vamale și a TVA la importul acestor produse din afara UE, Comisia Europeană ajută la îmbunătățirea accesibilității acestor produse. Doresc să îmi exprim din nou recunoștința și respectul profund pentru lucrătorii din domeniul sănătății din întreaga Europă. Măsura luată astăzi ar trebui să îi ajute să primească echipamentele de care au nevoie pentru a se proteja și a continua să salveze vieți.”

4. Comisia și Banca Europeană de Investiții aprobă o finanțare de 700 mil EUR, în cadrul Planului de investiții pentru Europa pe fondul pandemiei de coronavirus

Comisia Europeană și Banca Europeană de Investiții (BEI) au anunțat lansarea unei noi inițiative de finanțare, ce își propune să deblocheze investiții de aproape 1,6 mld EUR în sectorul agriculturii și bioeconomiei. Finanțarea își propune să sprijine companiile private ce funcționează de-a lungul lanțurilor valorice de producție și prelucrare a alimentelor, a materialelor biologice și a bioenergiei. Programul va contribui la menținerea și crearea de locuri de muncă în zonele rurale și, prin urmare, va promova dezvoltarea rurală și integrarea teritorială în întreaga UE. Programul este o continuare a primului împrumut de 400 mil EUR pentru agricultură și bioeconomie, lansat în 2018 și angajat aproape în întregime.

Comisarul Wojciechowski a declarat: *„Pandemia de coronavirus ne afectează pe fiecare dintre noi și absolut fiecare sector. În acest context dramatic, salut acest al doilea pas în strategia BEI de a finanța, în cadrul Planului de Investiții, măsuri de implementare a unui plan de sprijin pentru sectorul agroalimentar. Sunt ferm convins că va fi un instrument foarte important și util care va ajuta sectorul să rămână robust și rezistent pentru a depăși criza.”*

5. Comisia și Fondul European de Investiții (care face parte din Grupul BEI) deblochează 8 mld EUR pentru finanțarea a 100 000 de întreprinderi mici și mijlocii

Comisia Europeană a deblocat 1 mld EUR din Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), ce va servi drept garanție pentru Fondul European de Investiții (FEI), ce face parte din Grupul Băncii Europene de Investiții. Acest lucru va permite FEI să emită garanții speciale, pentru stimularea băncilor și a altor creditori să ofere lichidități pentru cel puțin 100 000 de IMM-uri europene și pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie afectate de impactul economic al pandemiei de coronavirus, finanțarea disponibilă fiind estimată la 8 mld EUR.

Una dintre consecințele economice imediate ale pandemiei de coronavirus este lipsa bruscă de lichidități ce afectează întreprinderile mici și mijlocii. Aceste întreprinderi sunt, în general, cele mai afectate într-o situație de criză și este esențial să fie sprijinite cu lichidități suficiente, pentru a putea supraviețui crizei. Cu toate acestea, într-o situație de penurie de lichidități, băncile nu sunt stimulate să acorde împrumuturi IMM-urilor, din cauza creșterii bruște a riscului perceput. Acesta este motivul pentru care garanțiile UE ce sprijină aceste împrumuturi sunt necesare.

Valdis Dombrovskis, vicepreședintele executiv al Comisiei Europene pentru o economie în serviciul cetățenilor, a declarat: *„Peste tot în Europa, întreprinderile se confruntă cu dificultăți. UE reacționează rapid pentru a contribui la atenuarea șocului și pentru a ajuta întreprinderile mici și mijlocii, care sunt deosebit de vulnerabile. Astăzi, Comisia și Fondul European de Investiții pun la dispoziție finanțare în valoare de 8 mld EUR, oferind astfel un*

ajutor imediat sub formă de lichidități pentru IMM-urile din Europa afectate de pandemia de coronavirus. Fondurile vor fi alocate deja în această lună, prin intermediul băncilor locale și al creditorilor locali, pentru a ajuta întreprinderile cele mai afectate de criză.”

Directorul general al FEI, Alain Godard, a declarat: „În această perioadă de criză fără precedent, este esențial ca IMM-urile să primească sprijinul de care au nevoie. FEI depune eforturi intense pentru a asigura un răspuns rapid și adecvat la pandemia de COVID-19 și avem plăcerea de a lansa astăzi, împreună cu Comisia, această nouă inițiativă în valoare de 8 mld EUR. Deși acesta este un prim pas important, Grupul BEI va continua să depună eforturi, în vederea găsirii unor soluții suplimentare, pentru a răspunde rapid nevoilor de finanțare ale antreprenorilor din întreaga Europă.”

Suma de 1 miliard EUR deblocată din FEIS în temeiul mecanismului de garantare a împrumuturilor din cadrul programului COSME și prin componenta InnovFin – Garanții pentru IMM-uri din cadrul programului Orizont 2020 permite FEI să ofere garanții în valoare de 2,2 mld EUR intermediarilor financiari, deblocând finanțări disponibile în valoare de 8 mld EUR. Garanțiile vor fi oferite prin intermediul FEI pe piață, printr-o cerere de exprimare a interesului către mai multe sute de intermediari financiari, inclusiv bănci și creditori alternativi. Principalele caracteristici ale acestor garanții vor fi:

- un acces simplificat și mai rapid la garanția FEI;
- o acoperire mai mare a riscurilor – până la 80% din pierderile potențiale aferente împrumuturilor individuale (spre deosebire de acoperirea-standard de 50%);
- accentul pus asupra împrumuturilor pentru capital circulant în întreaga UE;
- acordarea unor condiții mai flexibile, inclusiv amânarea, reeșalonarea sau suspendările temporare ale obligației de rambursare a împrumuturilor.

Noile caracteristici vor fi accesibile noilor intermediari financiari, precum și intermediarilor financiari existenți care colaborează deja cu FEI, care vor oferi la rândul lor condiții speciale pentru peste o sută de mii de întreprinderi ce beneficiază de garanții, în cadrul programelor COSME LGF și InnovFin SMEG.

Ca urmare a cererii de exprimare a interesului, intermediarii financiari care au acorduri în vigoare cu FEI, în cadrul programelor COSME și InnovFin, vor avea acces imediat la noile garanții, la cerere. Alți intermediari financiari pot avea acces la garanții în urma unei proceduri de cerere rapidă. În acest mod, noile fonduri pot fi deja direcționate către întreprinderile grav afectate în luna aprilie. IMM-urile vor putea să depună cereri direct la băncile locale și la creditorii locali ce participă la program, care vor figura pe lista www.access2finance.eu.

Comisia și Grupul BEI vor continua să depună eforturi în vederea adoptării unor măsuri suplimentare și vor utiliza toate instrumentele pe care le au la dispoziție, pentru a contribui la limitarea pandemiei de coronavirus și la atenuarea consecințelor economice ale acesteia.

6. Răspunsul global al UE pentru a combate pandemia

Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant au prezentat planuri pentru un răspuns solid și bine direcționat al UE, în vederea sprijinirii eforturilor țărilor partenere de combatere a pandemiei de coronavirus. Acțiunea colectivă a UE se va axa pe abordarea crizei sanitare imediate și a nevoilor umanitare aferente, pe consolidarea sistemelor de sănătate, de apă și de salubritate ale țărilor partenere și a capacităților lor de cercetare și de pregătire, pentru a face față pandemiei, precum și pe atenuarea impactului socioeconomic.

Pentru a sprijini aceste acțiuni, UE va acorda țărilor partenere sprijin financiar în valoare de peste 15,6 mld EUR, ce va proveni din resursele pentru acțiune externă existente. Împreună cu partenerii noștri, ne asigurăm că fondurile considerabile pe care UE le-a alocat deja partenerilor săi sunt îndreptate spre acțiunile de abordare a impactului cauzat de coronavirus.

Președintele Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a precizat: *„Virusul nu cunoaște granițe. Această provocare globală necesită o cooperare internațională fermă. Uniunea Europeană depune necontenit eforturi de combatere a pandemiei. Știm cu toții că numai împreună putem opri răspândirea coronavirusului la nivel mondial. În acest scop, UE va convoca în curând un eveniment virtual al donatorilor care să contribuie la mobilizarea finanțării necesare și la sprijinirea Organizației Mondiale a Sănătății în acțiunile sale de asistare a celor mai vulnerabile țări.”*

Înaltul Reprezentant/vicepreședintele Josep Borrell a adăugat: *„Pentru combaterea pandemiei de coronavirus sunt necesare acțiuni comune la nivel mondial. Uniunea Europeană și statele sale membre își asumă rolul ce le revine în abordarea acestei crize sanitare și a consecințelor sale grave – atât pe plan intern, cât și extern. Facem tot posibilul pentru a le oferi sprijin cetățenilor noștri, însă trebuie, de asemenea, să le acordăm asistență partenerilor din vecinătatea noastră imediată și nu numai, pentru a aborda impactul pe care pandemia îl va avea asupra mijloacelor de subsistență și asupra stabilității și securității acestor țări, deoarece problemele lor sunt problemele noastre. Aceasta este o luptă globală pe care o vom câștiga sau o vom pierde împreună. Cooperarea și eforturile comune la nivel internațional, precum și soluțiile multilaterale reprezintă calea de urmat pentru o veritabilă agendă globală pentru viitor.”*

Comisarul pentru parteneriate internaționale, Jutta Urpilainen, a explicat: *„Atât timp cât coronavirusul amenință viețile oamenilor într-o parte a lumii, nu suntem în siguranță. Acesta este elementul central al cooperării și parteneriatelor internaționale. Trebuie să colaborăm pentru a putea gestiona provocările comune. Astăzi, Comisia Europeană își intensifică eforturile și ia inițiativa, prin acest pachet semnificativ de răspuns global în valoare de peste 15,6 mld EUR, în vederea colaborării cu partenerii noștri, în special din Africa, pentru un viitor mai sigur pentru noi toți.”*

Răspunsul UE se bazează pe abordarea Echipei Europa („Team Europe”), ce are scopul de a salva vieți, prin oferirea de sprijin rapid și bine definit partenerilor noștri, astfel încât aceștia să poată face față pandemiei. Acest răspuns combină resurse din partea UE, a statelor sale membre și a instituțiilor financiare, în special Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, având ca obiectiv să sprijine țările partenere și să răspundă nevoilor pe termen scurt ale acestora, precum și impactului structural pe termen mai lung asupra societăților și economiei. Primele pachete „Echipa Europa” se pun deja în aplicare în vecinătatea imediată a UE: în Balcanii de Vest, în est și în sud.

UE, în calitate de actor mondial și de principal donator la sistemul de ajutor internațional, va promova un răspuns multilateral coordonat, în parteneriat cu Organizația Națiunilor Unite, cu instituțiile financiare internaționale, precum și cu G7 și G20.

Uniunea Europeană va continua să își adapteze răspunsul, în funcție de evoluția situației și, să se concentreze asupra celor mai afectate țări care au nevoie de asistență sanitară, cum ar fi țările din Africa, țările vizate de politica de vecinătate, Balcanii de Vest, Orientul Mijlociu și Africa de Nord, părți din Asia, precum și din Pacific, America Latină și zona Caraibilor. Răspunsul UE se va concentra asupra celor mai vulnerabile persoane –

migranții, refugiații, persoanele strămutate în interiorul țării și comunitățile-gazdă ale acestora – și va include obiectivele strategice ale UE stabilite în Pactul verde și în Agenda digitală.

Din pachetul global în valoare de 15,6 mld EUR, 3,25 mld EUR sunt direcționate către Africa, din care 1,19 mld EUR pentru țările din Africa de Nord care sunt vizate de politica de vecinătate. UE asigură în total 3,07 mld EUR pentru întreaga vecinătate – 2,1 mld EUR pentru vecinătatea sudică și 962 mil EUR pentru țările Parteneriatului estic – și 800 mil EUR pentru Balcanii de Vest și Turcia. De asemenea, pachetul global include suma suplimentară de 1,42 mld EUR sub formă de garanții pentru Africa și vecinătate, sumă ce provine din Fondul european pentru dezvoltare durabilă (FEDD).

UE va sprijini Asia și Pacificul cu 1,22 mld EUR, iar în plus, vor fi alocate 291 mil EUR pentru regiunea Africa, zona Caraibilor și Pacific, 918 mil EUR pentru sprijinirea partenerilor noștri din America Latină și zona Caraibilor și 111 mil EUR pentru sprijinirea țărilor și teritoriilor de peste mări.

Punerea în practică a pachetului UE de răspuns global ns la situația de urgență, în valoare de 502 mil EUR, pune accent, printre altele, pe:

- acordarea de sprijin imediat planurilor de răspuns ale Organizației Mondiale a Sănătății și ale Organizației Națiunilor Unite, precum și apelului Mișcării de Crucea Roșie și Semiluna Roșie, pentru îmbunătățirea gradului de pregătire și a capacității de răspuns în caz de urgență în țările cu sisteme de sănătate mai precare și în țările care se confruntă cu crize umanitare;
- furnizarea de sprijin umanitar imediat în țările afectate, în special în domeniile sănătății, apei, salubrității și igienei, precum și în domeniul logisticii;
- sprijinirea creșterii producției de echipamente individuale de protecție și de dispozitive medicale în Europa, pentru a răspunde nevoilor urgente înregistrate în Europa și în țările partenere;
- organizarea furnizării de asistență în natură țărilor afectate prin intermediul mecanismului de protecție civilă al Uniunii;
- garanții și lichidități pentru băncile locale prin intermediul instituțiilor financiare internaționale și al Instituțiilor Europene de Finanțare a Dezvoltării, sprijinite de Fondul european pentru dezvoltare durabilă;
- sprijinirea eforturilor globale de combatere a restricțiilor la export și asigurarea faptului că lanțurile de aprovizionare rămân intacte, în special în ceea ce privește materialele medicale și produsele farmaceutice esențiale;
- asocierea Balcanilor de Vest la inițiative ale UE, cum ar fi acordul privind achizițiile publice comune pentru echipamente medicale și sistemul european de alertă rapidă pentru bolile transmisibile. Țările aflate în proces de negociere a aderării lor la Uniune pot, de asemenea, să depună cereri pentru Fondul de solidaritate al UE;
- 2,8 mld EUR pentru sprijinirea sistemelor de cercetare, de sănătate și de apă. UE întreprinde mai multe acțiuni în acest sens, printre care:

- sprijinirea țărilor partenere în punerea la punct a unor sisteme de sănătate și de protecție socială reziliente, capabile să intervină în situația de față;
- sprijinirea eforturilor de informare și de sensibilizare cu privire la măsurile de protecție de bază și la sfaturile în materie de igienă pentru prevenirea răspândirii;
- posibilitatea de utilizare a unor fonduri UE pentru inițiative întreprinse la nivel mondial în domeniul sănătății, cum ar fi Fondul global de luptă împotriva HIV/SIDA,

tuberculozei și malariei, Alianța mondială pentru vaccinuri și imunizare și Instrumentul financiar global, pentru a răspunde la coronavirus, asigurând, în același timp, continuitatea programelor de sprijinire a serviciilor de sănătate vitale;

- sprijinirea continuării activităților de cercetare în ceea ce privește diagnosticarea, tratamentul și prevenția și, odată ce un vaccin este disponibil, aprobarea accelerată și subvenționarea vaccinurilor și a livrării acestora în țările vulnerabile;
- sprijinirea formării de experți, a supravegherii epidemiologice și a consolidării organizațiilor regionale din domeniul sănătății din Africa, America Latină și zona Caraibilor, precum și din Asia și Pacific;
- acceptarea țărilor candidate din Balcanii de Vest în Comitetul pentru securitate sanitară al UE și analizarea celor mai adecvate modalități de asociere a țărilor potențial candidate;
- sprijinirea accesului egal la sistemele de sănătate pentru migranți, refugiați și comunitățile-gazdă;

- 12,28 mld EUR pentru a face față consecințelor economice și sociale. UE întreprinde mai multe acțiuni în acest sens, printre care:

- acordarea de sprijin bugetar direct și de finanțare preferențială țărilor partenere, cu scopul adoptării de reforme ce vizează dezvoltarea socioeconomică și reducerea sărăciei, precum și măsuri de protejare a lucrătorilor în timpul crizei;
- mobilizarea, împreună cu Fondul Monetar Internațional (FMI), a asistenței macrofinanciare pentru Balcanii de Vest și țările vizate de politica de vecinătate;
- sprijinirea sectorului privat, în special a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și a persoanelor care desfășoară activități independente, prin intermediul garanțiilor, al aportului de lichidități și al asistenței tehnice, și reorientarea în continuare a garanțiilor de la Fondul european pentru dezvoltare durabilă către repartizarea riscurilor pe termen scurt aferente împrumuturilor;
- acordarea de împrumuturi pentru sectorul public de la Banca Europeană de Investiții, în special pentru echipamente și materiale medicale;
- colaborarea cu organizațiile internaționale și cu întreprinderile europene, pentru crearea de lanțuri valorice solide și reziliente în sectoare strategice și pentru asigurarea drepturilor lucrătorilor și responsabilitatea socială a întreprinderilor; promovarea de forme de reducere a datoriilor prevăzute de FMI în țările afectate.

7. Comisia adoptă o recomandare de sprijinire a strategiilor de ieșire din criză prin intermediul datelor și al aplicațiilor mobile

Comisia recomandă pași și măsuri în direcția elaborării unei abordări comune la nivelul UE privind utilizarea aplicațiilor mobile și a datelor mobile, ca răspuns la pandemia de coronavirus. La momentul oportun, instrumentele digitale pot juca un rol important în eliminarea treptată a măsurii de izolare, dacă acestea respectă normele UE și sunt bine coordonate. Recomandarea stabilește un proces în vederea adoptării împreună cu statele membre a unui set de instrumente, axat pe două dimensiuni:

- o abordare paneuropeană coordonată privind utilizarea aplicațiilor mobile, pentru a permite cetățenilor să ia măsuri eficiente și mai specifice de distanțare socială, precum și pentru avertizare, prevenire și localizare a contactilor;

- o abordare comună pentru modelarea și anticiparea evoluției virusului, prin date anonimizate și agregate privind localizarea mobilă.

Recomandarea stabilește principiile esențiale pentru utilizarea acestor aplicații și a datelor din punctul de vedere al securității datelor și al respectării drepturilor fundamentale ale UE, cum ar fi dreptul la viața privată și la protecția datelor.

Comisarul pentru piața internă, Thierry Breton, a declarat: *„Tehnologiile digitale, aplicațiile mobile și datele privind mobilitatea au un potențial enorm de a ajuta la înțelegerea modului în care se răspândește virusul și de a reacționa eficient. Prin această recomandare, am pus în mișcare o abordare coordonată la nivel european, pentru utilizarea acestor aplicații și date, fără a compromite normele UE în materie de respectare a vieții private și de protecție a datelor, evitând astfel fragmentarea pieței interne. Europa este mai puternică atunci când acționăm împreună.”*

Elementul central al recomandării este propunerea de creare a unui set de instrumente comune pentru o abordare coordonată privind utilizarea aplicațiilor pentru telefoanele inteligente, care să respecte pe deplin standardele UE de protecție a datelor. Setul de instrumente va consta din:

- specificații pentru asigurarea eficacității aplicațiilor mobile de informare, avertizare și localizare din punct de vedere medical și tehnic;
- măsuri de evitare a proliferării aplicațiilor incompatibile, de sprijinire a cerințelor de interoperabilitate și de promovare a soluțiilor comune;
- mecanisme de guvernare care trebuie aplicate de autoritățile din domeniul sănătății publice și cooperarea cu Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor;
- identificarea bunelor practici și a mecanismelor pentru schimbul de informații cu privire la funcționarea aplicațiilor și
- schimbul de date cu organismele publice epidemiologice relevante, inclusiv transmiterea de date agregate către ECDC.

Pentru a veni în sprijinul statelor membre, Comisia va oferi orientări, inclusiv cu privire la protecția datelor și la implicațiile asupra vieții private. Comisia ține în permanență legătura cu Comitetul european pentru protecția datelor, pentru a avea o imagine de ansamblu asupra prelucrării datelor cu caracter personal, la nivel național în contextul crizei provocate de coronavirus.

Totodată, setul de instrumente se va concentra pe elaborarea unei abordări comune, pentru modelarea și anticiparea evoluției virusului prin date de localizare mobile, anonimizate și agregate. Scopul este de a analiza modelele de mobilitate, inclusiv impactul măsurilor de izolare asupra intensității contactelor și, implicit, asupra riscurilor de contaminare. Aceasta va fi o contribuție importantă și proporțională pentru instrumentele de modelare a răspândirii virusului și va oferi perspective în sensul dezvoltării de strategii pentru redeschiderea societăților.

Comisia a început deja discuțiile cu operatorii de telefonie mobilă, la 23 martie 2020, cu scopul de a acoperi toate statele membre. Datele vor fi complet anonimizate și transmise Centrului Comun de Cercetare (JRC) pentru prelucrare și modelare. Acestea nu vor fi partajate cu terți și vor fi stocate numai atât timp cât criza este în curs de desfășurare.

Până la 15 aprilie 2020, statele membre vor elabora, împreună cu Comisia, un set de instrumente pentru o abordare paneuropeană privind aplicațiile mobile, în colaborare cu Comitetul european pentru protecția datelor. Pentru a sprijini statele membre, Comisia va oferi orientări, inclusiv cu privire la protecția datelor și la implicațiile asupra vieții private.

Statele membre ar trebui să raporteze cu privire la măsurile pe care le-au luat până la 31 mai 2020 și să pună măsurile respective la dispoziția celorlalte state membre și a Comisiei, pentru o evaluare inter pares. Comisia va evalua progresele înregistrate și va publica rapoarte periodice începând din iunie 2020 și pe tot parcursul crizei, recomandând acțiuni și/sau eliminarea treptată a măsurilor care nu mai sunt necesare.

8. Comisia acordă o scutire de taxe vamale și de TVA pentru importurile de echipamente medicale din țări din afara UE

Comisia a decis să aprobe cererile primite din partea statelor membre și a Regatului Unit, care solicitau scutirea temporară de la plata taxelor vamale și a TVA la importurile de dispozitive medicale și de echipamente de protecție din țări terțe, pentru a contribui la combaterea coronavirusului. Această măsură va facilita, din punct de vedere financiar, accesul la echipamente medicale de care medicii, asistenții medicali și pacienții au atât de multă nevoie. Această măsură include măștile și echipamentele de protecție, precum și kiturile de testare, ventilatoarele și alte echipamente medicale. Ea se va aplica pentru o perioadă de șase luni, cu posibilitatea de a fi prelungită.

Paolo Gentiloni, comisarul pentru economie, a spus: *„În această situație de urgență este vital ca echipamentele și dispozitivele medicale să ajungă rapid acolo unde este nevoie de ele. Prin scutirea de la plata taxelor vamale și a TVA la importul acestor produse din afara UE, Comisia Europeană ajută la îmbunătățirea accesibilității acestor produse. Doresc să îmi exprim din nou recunoștința și respectul profund pentru lucrătorii din domeniul sănătății din întreaga Europă. Măsura luată astăzi ar trebui să îi ajute să primească echipamentele de care au nevoie pentru a se proteja și a continua să salveze vieți.”*

9. Echipe medicale europene trimise în Italia, România mobilizează 11 doctori și 6 asistente

O echipă europeană de medici și asistenți medicali din România și Norvegia, mobilizată prin intermediul mecanismului de protecție civilă al UE, a fost trimisă la Milano și Bergamo, pentru a veni în ajutorul cadrelor medicale italiene, în lupta pe care acestea o duc împotriva coronavirusului. La rândul său, Austria a oferit Italiei peste 3 000 de litri de dezinfectant prin intermediul aceluiași mecanism. Comisia va coordona și va cofinanța această asistență europeană.

Președintele Ursula von der Leyen a declarat: *„Acești asistenți medicali și acești medici, care și-au părăsit căminele pentru a-i ajuta pe colegii lor din alte state membre, sunt adevărata față a solidarității europene. Întreaga Europă este mândră de dumneavoastră. Comisia face tot posibilul pentru a ajuta Italia și toate statele membre în acest moment în care ajutorul este atât de necesar.”*

Janez Lenarčič, comisarul pentru gestionarea crizelor, a adăugat: *„Mulțumesc României, Norvegiei și Austriei pentru sprijinul acordat Italiei în vremuri atât de grele pentru întregul continent. Acțiunile lor sunt o dovadă palpabilă a solidarității europene. Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență al UE lucrează ceas de ceas și zi de zi, împreună cu toate statele membre, pentru a avea siguranța că ajutorul disponibil este direcționat către cei care au cel mai mult nevoie de el.”*

Italia a activat și Sistemul de sateliți Copernicus al UE, pentru cartografierea unităților medicale și a spațiilor publice, pe durata situației de urgență generate de coronavirus.

De asemenea, Italia a primit ieri echipamente personale de protecție a căror livrare a fost coordonată prin intermediul Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență al UE. Mai multe state membre ale UE au trimis, la rândul lor, Italiei echipamente de protecție, ca, de exemplu, măști, salopete și ventilatoare, și au preluat în spitalele lor pacienți italieni.

10. ESCALAR: până la 1.2 mld EUR pentru a sprijini întreprinderile cu potențial ridicat să se dezvolte și să se extindă în Europa

Comisia a lansat ESCALAR, o nouă abordare în materie de investiții, elaborată împreună cu Fondul European de Investiții (EIF), ce va sprijini finanțarea capitalului de risc și a creșterii întreprinderilor promițătoare, permițându-le să se extindă în Europa și să contribuie la consolidarea suveranității economice și tehnologice a Europei.

ESCALAR va furniza până la 300 mil EUR, cu scopul de a crește capacitatea de investiții a fondurilor cu capital de risc și a fondurilor de investiții în societăți necotate, generând investiții de până la 1,2 mld EUR sau, de patru ori investițiile inițiale, pentru sprijinirea întreprinderilor promițătoare.

Prin lansarea ESCALAR, Comisia își îndeplinește una dintre acțiunile anunțate în noua strategie pentru IMM-uri, menită să îmbunătățească accesul IMM-urilor la finanțare, deosebit de relevantă în situația economică dificilă cu care se confruntă IMM-urile, din cauza pandemiei de coronavirus. Ea va sprijini întreprinderile inovatoare în timpul crizei și după aceasta, pentru a garanta faptul că Europa se poate dezvolta și menține în poziție de lider în domeniul evoluțiilor tehnologice globale și își poate accelera redresarea economică.

Comisarul pentru piața internă, Thierry Breton, a declarat: *„Comisia utilizează toate instrumentele pe care le are la dispoziție, pentru a ajuta întreprinderile să depășească criza provocată de coronavirus. Astăzi, ne consolidăm sprijinul oferit numeroaselor întreprinderi europene promițătoare, pentru a ne asigura că acestea vor continua să se dezvolte și să crească în Europa. Prin intermediul ESCALAR, contribuim la deblocarea unor investiții private suplimentare, semnificative pentru sprijinirea creării liderilor pieței de mâine.”*

Directorul general al FEI, Alain Godard, a declarat: *„Întreprinderile în curs de extindere au nevoie de finanțarea creșterii, pentru a-și putea dezvolta activitățile. Prin îmbunătățirea mediului de finanțare, mai multe întreprinderi în curs de extindere din UE pot alege să rămână în Europa, pentru a continua să crească, ceea ce este cu atât mai important acum, în această perioadă de criză, când întreprinderile pot avea nevoie de mai mult sprijin din partea investitorilor lor. Inițiativa-pilot ESCALAR poate ajuta fondurile să se extindă și ele, ceea ce va avea drept rezultat creșterea dimensiunilor acestora, susținând astfel ecosistemele în care se înscriu fondurile cu capital de risc, în etapa avansată și fondurile orientate spre creștere din UE.”*

ESCALAR are scopul de a sprijini închiderea fondului prin asigurarea de angajamente în valoare de până la 50% din valoarea fondului. El vizează atât fondurile noi, ce se concentrează pe finanțarea întreprinderilor în curs de extindere, cât și fondurile existente, ce doresc să sprijine societățile cu potențial ridicat din portofoliul lor să-și accelereze creșterea.

Actuala cerere de propuneri ESCALAR constituie o fază-pilot pentru 2020, având obiectivul ca, pe baza acestei experiențe-pilot, ESCALAR să devină un instrument financiar european obișnuit, alături de instrumentele financiare existente după 2020 în următorul cadru multianual (2021-2027).

11. UE intensifică cooperarea în domeniul cercetării și inovării pentru combaterea virusului

Comisia și statele membre ale UE vor coordona și mai îndeaproape activitățile de cercetare și inovare în lupta împotriva coronavirusului. În cadrul unei reuniuni prin videoconferință din 7 aprilie 2020, miniștrii cercetării din UE au sprijinit planul de acțiune „ERAvsCorona”, ce a provenit rapid din dialogurile între departamentele Comisiei și ministerele naționale.

Mariya Gabriel, comisarul pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, a declarat: *„Cercetarea și inovarea oferă atât speranța, cât și cunoștințele științifice de care avem nevoie pentru combaterea coronavirusului. Pentru a avea un impact mai puternic, trebuie să cooperăm îndeaproape în întreaga UE și nu numai. Salut călduros sprijinul acordat de miniștri primelor acțiuni ERAvsCorona. Acestea oferă o bază excelentă pentru coordonare, schimbul de informații și de date de cercetare, respectiv finanțarea acțiunilor prioritare. Unindu-ne forțele vom fi mai puternici în combaterea acestui virus.”*

Planul conține 10 acțiuni prioritare pe termen scurt, pentru combaterea coronavirusului, bazate pe un efort comun fără precedent. Statele membre UE au salutat, în special, propunerea de extindere a testelor clinice de terapii finanțate de UE, apelul interdisciplinar preconizat pentru găsirea de soluții inovatoare privind măsurile medicale și de pregătire, eventuala finanțare suplimentară a apelurilor în derulare pentru întreprinderile mici și mijlocii inovatoare, prin intermediul Consiliului european pentru inovare și o nouă platformă de schimb de date de cercetare cu privire la coronavirus.

12. Comisia invită statele membre să prelungească până la 15 mai restricția privind călătoriile neesențiale către UE

Comisia a invitat statele membre ale spațiului Schengen și statele asociate spațiului Schengen să prelungească până la 15 mai restricția temporară privind călătoriile neesențiale către UE. Experiența statelor membre și a altor țări expuse la pandemie arată că măsurile luate în vederea combaterii răspândirii virusului trebuie să fie aplicate mai mult de 30 de zile, pentru a fi eficace. Comisia invită la adoptarea unei abordări coordonate în ceea ce privește prelungirea, deoarece acțiunea la frontierele externe poate fi eficace numai dacă este pusă în aplicare de toate statele membre ale UE și ale spațiului Schengen la toate frontierele, cu aceeași dată de încetare și în mod uniform.

Restricția de călătorie, precum și invitația de a o prelungi, se aplică „zonei UE+”, care include toate statele membre ale spațiului Schengen (inclusiv Bulgaria, Croația, Cipru și România) și cele 4 state asociate spațiului Schengen (Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția) – în total, 30 de țări.

Vicepreședintele pentru promovarea modului nostru de viață european, Margaritis Schinas, a declarat: *„Toate statele membre au pus în aplicare cu succes măsuri de distanțare socială, pentru limitarea interacțiunii sociale și încetinirea răspândirii virusului. Restricția*

privind călătoriile neesențiale către UE din țările terțe completează aceste măsuri la frontierele externe ale UE. Deși putem vedea primele rezultate încurajatoare, prelungirea restricției de călătorie este necesară, pentru reducerea, în continuare, a riscurilor de răspândire, în și mai mare măsură, a bolii. Nu ar trebui să lăsăm ușa deschisă atunci când ne protejăm casa.”

Ylva Johansson, comisarul pentru afaceri interne, a adăugat: *„Situția actuală ne obligă să solicităm prelungirea restricției privind călătoriile neesențiale către UE. Cu toate că acțiunea coordonată este esențială la frontierele externe, trebuie să colaborăm și la frontierele interne, pentru a ne asigura că piața noastră internă continuă să funcționeze în mod corespunzător și că produsele esențiale, cum ar fi alimentele, medicamentele și echipamentele de protecție, pot ajunge la destinație fără întârziere. Vom continua să sprijinim statele membre în toate aceste direcții de acțiune.”*

Evaluarea efectuată de către Comisie cu privire la situația actuală indică o creștere continuă a numărului de noi cazuri și decese în întreaga UE, precum și propagarea pandemiei în afara UE, inclusiv în țări din care, de obicei, milioane de persoane călătoreau către UE, în fiecare an. În acest context, prelungirea restricției de călătorie este necesară, pentru reducerea riscului răspândirii în și mai mare măsură a bolii.

Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor a evaluat riscul de sporire a transmiterii comunitare ca fiind moderat, dacă sunt în vigoare măsuri de reducere a riscului răspândirii bolii în comunitate și ca fiind foarte ridicat, dacă aceste măsuri sunt insuficiente, în timp ce riscul de depășire a capacității sistemelor de sănătate și de asistență socială în săptămânile următoare este foarte ridicat, chiar dacă sunt în vigoare măsuri de reducere a riscului răspândirii bolii în comunitate.

De la punerea în aplicare a restricției de călătorie, în a doua jumătate a lunii martie, traficul aerian de pasageri s-a redus aproape la zero, zborurile care încă se mai efectuează fiind, în principal, de transport de mărfuri și de repatriere. O tendință similară a traficului de pasageri poate fi observată și în privința altor moduri de transport, cum ar fi feribotul, autocarul și trenul.

Orice nouă prelungire a restricției de călătorie după data de 15 mai ar trebui să fie evaluată din nou, în funcție de evoluția situației epidemiologice. Acțiunea paralelă și coordonată la frontierele externe va fi un aspect esențial al unei strategii de ieșire concertate la nivelul UE și al eliminării treptate a măsurilor de izolare în Europa.

13. Recomandări privind repatrierea pasagerilor de pe navele de croazieră și protejarea echipajelor

Zeci de mii de persoane au rămas blocate pe nave de croazieră sau vase de marfă, de la izbucnirea pandemiei de coronavirus încoace. Recomandările lansate la 8 aprilie de către Comisia Europeană vin în sprijinul acestora, trasând linii directoare în domenii precum sănătatea celor de pe vapoare, repatrierea lor și modalitățile de transport. Statele membre sunt, de asemenea, îndemnate să creeze o rețea de porturi unde schimbul de echipaje se poate face rapid.

Comisarul pentru transport, Adina Vălean, a spus: *„Munca navigatorilor este esențială pentru economia noastră. 75% din comerțul global al Uniunii și 30% din mărfurile transportate în interiorul Uniunii se fac pe cale maritimă. Recomandările includ consultanță sanitară, modalități de schimbare a echipajului, instrucțiuni pentru debarcare și repatriere*

atât pentru pasageri cât și pentru personal. Cer statelor membre să desemneze porturi unde schimbul echipajelor se poate face rapid și le reamintesc operatorilor de nave de croazieră că sunt responsabili ca pasagerii, dar și angajații lor să ajungă cu bine acasă.”

În majoritatea cazurilor navigatorii lucrează departe de casă luni întregi. Odată ce contractul lor se încheie – situație în care se află aproximativ 100 000 de navigatori în fiecare lună – rocada echipajului are loc într-un port. Pentru mulți navigatori, portul de sosire/plecare nu se află în țara de origine, iar mulți dintre cei care servesc pe navele ce aparțin Uniunii Europene sunt resortisanți non-UE.

În prezent, statele membre ale UE au reguli diferite privind rocada echipajelor în porturile lor. Pentru o mai bună coordonare, statele membre ar trebui să urmeze recomandările Comisiei privind facilitarea aranjamentelor de tranzit și Recomandările privind implementarea culoarelor verzi. Pentru resortisanții non-UE care au nevoie de vize de debarcare în interiorul UE și care nu pot depune cerere din cauza situației actuale, statele membre ar trebui să le acorde vize la frontieră pentru a putea fi repatriați rapid.

Recomandările îndeamnă statele membre să desemneze porturile din Uniune prevăzute cu facilități pentru o rocadă rapidă, unde navigatorii să poată să efectueze controale medicale, carantină, dacă este necesară în țara în cauză și de unde să existe conexiuni de transport spre țara lor de origine. Pandemia a dus deja la extinderea duratei unor contracte, lucru care ar putea influența negativ starea de spirit a navigatorilor. Aceste prelungiri trebuie să aibă loc cu acordul persoanelor în cauză.

Operatorii navelor de croazieră ar trebui să își asume responsabilitatea pentru organizarea repatrierii pasagerilor și echipajelor proprii, inclusiv din porturile din afara UE. Comisia solicită statelor sub al căror pavilion este nava să ajute operatorii să identifice porturile adecvate pentru debarcare și să îi sprijine în organizarea debarcării și repatrierii clienților și a echipajului lor. Dacă la bord există persoane infectate cu coronavirus, vasele trebuie direcționate către cel mai apropiat port, unde spitalele au capacitate suficientă.

Ca procedură standard, navele trebuie să depună o declarație maritimă de sănătate, înainte de a intra într-un port. Comisia recomandă navelor care se apropie să declare – cu patru ore înainte de ora estimată de sosire – numărul de persoane aflate la bord și orice infecție confirmată sau suspectată de COVID-19.

Sănătatea și siguranța navigatorilor și a lucrătorilor portuari este primordială. Comisia solicită ca echipamente de protecție personală să fie puse la dispoziție și utilizate în conformitate cu recomandările existente și ca navigatorii să aibă acces la îngrijiri medicale adecvate, dacă au nevoie. În cazul în care toți membrii unui echipaj sunt sănătoși și dacă ultima oprire într-un port a avut loc cu mai mult de o săptămână în urmă, nu ar trebui să fie carantinați la debarcarea pentru repatriere.

Aceste recomandări nu acoperă membrii echipajului de pe navele de pescuit. Aceștia se supun directivelor adoptate recent privind exercitarea liberei circulații a lucrătorilor în timpul pandemiei de COVID-19 și a măsurilor de gestionare a frontierei, pentru protejarea sănătății și asigurarea disponibilității mărfurilor și serviciilor esențiale.

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE